

KVALITETSDEKLARATION

Kvartalsutfall för kommuner och landsting

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0111

Referenstid

2019 Kvartal

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam anvä n d b a r h e t	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam anvä n d b a r h e t i ö v r i g t	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att ta fram periodiserade kvartalsuppgifter om kommunernas och landstingens externa utgifter och inkomster samt investeringar.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens huvudanvändare är Nationalräkenskaperna som behöver uppgifter på en detaljerad nivå för att kunna göra beräkningar av den kvartalsvisa Bruttonationalprodukten (BNP) och av kvartalsvist finansiellt sparande i den kommunala sektorn.

I de kvartalsvisa nationalräkenskaperna (NR) används kvartalsutfallet som underlag till det kontosystem som sammanfattar och beskriver kommunal- och landstingssektorns ekonomiska aktiviteter och utveckling. Dessa uppgifter används i sin tur för makroekonomiska analyser och som beslutsunderlag för riksdag, regering, riksbank m.fl.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar samtliga kommuners och landstings intäkter, kostnader samt investeringar och presenteras på riksnivå.

1.2.1 Objekt och population

Kvartalsutfallets målpopulation och målobjekt är Sveriges samtliga kommuner och landsting. Detta stämmer helt överens med intressepopulationen. Observationsobjekten är desamma som målobjekten.

1.2.2 Variabler

Kvartalsutfallets målvariabler relaterar till kommunernas och landstingens kostnader, intäkter och investeringar. Finansiella intäkter och kostnader redovisas separat.

Observationsvariablerna är desamma som målvariablerna och definieras utifrån kontoplanen *Kommun-Bas 19* samt *L-bas 19*. Det är enskilda konton, kontogrupper eller underkonton som efterfrågas utan uppdelning på olika verksamheter.

En grov gruppering av mål-/observationsvariabler visas i tabellen nedan. En mer detaljerad beskrivning av specifika målvariabler för respektive del finns i bilaga 1.

Tabell 1. Översiktlig gruppering av mål-/observationsvariabler

Avdelning
Verksamhetens kostnader
Verksamhetens intäkter
Finansiella poster
Investeringsredovisning

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna redovisas separat för kommuner och landsting på riksnivå.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är utfallsdata för vart och ett av årets passerade kvartal samt helårsprognoser för innevarande kalenderår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Det faktum att uppgifterna till stor del baseras på kommunernas och landstingens bokföringssystem bidrar positivt till tillförlitligheten.

De modellbaserade ansatser som används för att kompensera för att inte uppgifter från alla kommuner samlas in kan dock bidra till en viss osäkerhet i statistiken.

De principer som tillämpas vid modellbaserad imputering eller skattning följer i huvudsak antagandet att saknade variabelvärdens relativa utveckling över tid varit densamma som den relativa utvecklingen för summan av alla tillgänglig värden för samma variabel.

2.2 Osäkerhetskällor

För *kommunerna* är det modellantaganden som bedöms vara den största osäkerhetskällan. Denna källa bidrar dock inte till osäkerheten för *landstingen*.

Mätfel är den osäkerhetskälla som bedöms vara mest betydelsefull för landstingen och näst mest betydelsefull för kommunerna.

2.2.1 Urval

Kvartalsutfall för *kommuner* är en totalundersökning med cut-off-gräns. Inget urval görs. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

Kvartalsutfall för *landsting* är en totalundersökning. Inget urval görs. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är Sveriges samtliga kommuner och landsting. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS), *Tillkännagivande (2007:229) om länens indelning i kommuner*.

Rampopulation och målpopulationen överensstämmer helt. Källan bidrar därför inte till statistikens osäkerhet.

2.2.3 Mätning

Mätfel i form av felaktiga svar kan förekomma. Ett exempel är svårigheter hos kommunerna och landstingen är att periodisera beloppen över kvartalen. Någon uppskattning av storleken på osäkerheten som beror på eventuella mätfel har inte gjorts.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan mätning bedöms vara måttlig.

2.2.4 Bortfall

Det är ovanligt med objektsbortfall i undersökningen. Även partiellt bortfall är ovanligt. I de fall partiellt bortfall förekommer så är det oftast prognostiserade helårsvärden som saknas. Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bortfall bedöms därför vara liten.

Skulle bortfall förekomma sker det i de allra flesta fall en imputering av saknade värden. Undantaget är objektsbortfall bland andra kommuner än storstadskommuner, som istället hanteras genom att de förs till den del av population som skattas med hjälp av en modellbaserad ansats (se 2.2.6).

För *landstingen* imputeras allt objektsbortfall och allt partiellt bortfall. Imputeringarna baseras på senaste helårsvärden från statistiken *Räkenskapssammandrag för kommuner och landsting (RS)* och den kvartalsvisa utveckling som skett, för den specifika variabeln, bland svarande objekt i kvartalsutfallet. Vid imputering tar man också hänsyn till de värden uppgiftslämnaren redan fyllt i så att konsistens bibehålls.

För *kommunerna* görs imputeringar av partiellt bortfall baserat på senaste insamlade helårsvärden från RS och den kvartalsvisa utveckling som skett för den specifika variabeln bland svarande kommuner i kvartalsutfallet.

Eventuellt objektsbortfall bland *storstadskommunerna* (Stockholm, Göteborg och Malmö) imputeras också. Vid denna imputering används den senaste lämnade helårsprognosen i kvartalsutfallet eller, om denna saknas, det i RS senaste insamlade helårsvärdet för den aktuella kommunen. Detta värde skrivs sedan fram till ett prognostiserat helårsvärde med hjälp av genomsnittlig relativ förändring för den specifika variabeln bland de svarande kommunerna i Kvartalsutfallet. Det prognostiserade helårsvärdet fördelas sedan ut på de redovisade kvartalen med hjälp av den genomsnittliga fördelningen bland de svarande kommunerna.

2.2.5 Bearbetning

Vissa variabeltransformationer kan ibland behöva göras för att anpassa den hjälpinformation som hämtas från *Räkenskapssammandrag för kommuner och*

landsting (RS) så att den kan användas till kvartalsutfallets imputeringar och modellskattningar.

Då variablerna i både RS och Kvartalsutfallet baserar sig på kontoplanen *Kommun-Bas 19* samt *L-bas 19* är riskerna för osäkerhet till följd av dessa transformationer tämligen begränsade. Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bearbetning bedöms därför vara liten.

2.2.6 Modellantaganden

För *landstingen* görs inga andra modellantagande än de som görs vid imputering av objekts- och partiellt bortfall. Dessa beskrivs under 2.4.4. Bortfall.

Vid skattning av rikstotaler för *kommuner* måste compensation göras för den del av populationen som hamnar under cut-off-gränsen och därmed inte lämnar in uppgifter. För detta tillämpas ett modellbaserat skattningsförfarande.

Skattningsförfarandet bygger på antagandet att utvecklingen under de undersökta kvartalen i genomsnitt varit densamma för gruppen av icke-undersökta objekt som för gruppen av undersökta objekt. Som hjälpinformation används årsstatistiken från *Räkenskapssammandrag för kommuner* (RS) vilken är tillgänglig för samtliga kommuner.

För att inte *kommuner* med extrema värden, som bedömts som korrekta, skall kunna ha för stor påverkan på skattningsförfarandet finns även möjligheten exkludera vissa kommuner från underlaget till skattningsmodellen. De gäller t.ex. de tre storstadskommunerna, Stockholm, Göteborg och Malmö, som alltid utesluts från underlaget.

Ingen osäkerhetsskattning tas i dagsläget fram för kvartalsutfallet.

Påverkan på osäkerheten från källan modellantaganden är obefintlig för kvartalsutfallet för *landstingen* men kan ha en viss betydelsefull för kvartalsutfallet för *kommunerna*.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas. Dock kan vissa revideringar av tidigare publicerade kvartal samma år göras av kommunerna och landstingen. Någon studie av hur pass omfattande revideringar som gjorts har hittills inte genomförts.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden varierar beroende på kvartal men är i genomsnitt c:a 2 månader.

3.2 Frekvens

Statistiken beskriver samtliga årets kvartal. Statistiken samlas in, sammanställs och publiceras kvartalsvis, dvs. vid fyra tillfällen per år.

3.3 Punktlighet

Statistiken har inte publicerats före december 2019. Kommande publiceringar annonseras i SCB publiceringsplan.¹

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0111.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras tas fram. Se kontaktuppgifter under avsnitt G.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i Statistikdatabasen. I Statistikdatabasen redovisas rikstotaler för populationerna kommuner och landsting uppdelat på kvartal. Användarna har i statistikdatabasen möjlighet att ladda ner statistiken som tabeller eller egendesignade diagram.

4.4 Dokumentation

Upplägg och genomförande av kvartalsutfall för kommuner och landsting finns dokumenterad i *Statistikens framställning (StaF)* och dess kvalitet finns sammanfattad i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga via SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0111, under rubriken *Dokumentation*. (Information i *MetaPlus* kommer att finnas tillgänglig först vid publicering av fjärde kvartalet 2019.)

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Enkätens variabelinnehåll har under de senaste 15 åren varit i stort sett oförändrat. Bas-kontoplanen revideras dock med jämna mellanrum, vilket gör att kopplingar mellan variabler och konton ibland måste ändras. Över lag så finns det dock på variabelnivå en stor jämförbarhet över tid.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Vår bedömning är ändå att god jämförbarhet föreligger mellan kommuner och landsting om man tar deras olika verksamhetsområden i beaktande.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Eftersom variablerna i både *Kvartalsutfallet* och *Räkenskapssammandrag för kommuner och landsting (RS)* baseras på de definitioner som finns i kontoplanen *Kommun-Bas 19* samt *L-bas 19* och dessutom har identiska objekt och populationer är de mycket lämpliga att sammanvända.

Även bland annat konjunkturlönestatistik för kommuner och landsting, registrerad arbetsmarknadsstatistik, kommunerna och landstingens finansiella

¹ www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern.

tillgångar och skulder samt utförarregistret är lämpliga att sammanvändas med denna statistik.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Eventuella brister i numeriska överensstämmelsen i publicerade data beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Kvartalsutfallet för kommuner och landsting ingår i Sveriges officiella statistik. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter (2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Samtliga uppgifter som samlas in i kvartalsutfallet för kommuner och landsting är offentliga.

C Bevarande och gallring

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtidslagras.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Samt SCB:s författning (SCB-FS 2019:10), Statistiska centralbyråns föreskrifter om uppgifter till statistik om kommunernas och landstingens kvartalsutfall. Föreskrifterna är framtagna i samråd med Sveriges kommuner och landsting.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon direkt EU-reglering finns inte av kvartalsutfallet för kommuner och landsting, däremot används statistiken av Finansräkenskaperna som i sin tur är EU-reglerade. Någon internationell rapportering av kvartalsutfallet för kommuner och landsting görs inte.

F Historik

Första undersökningen i dess nuvarande form genomfördes 2003. Undersökningen har sedan dess genomgått förändringar avseende insamlingsförfarande och innehåll. För mer information se 5.1 ovan.

Syftet med undersökningen är att för nationalräkenskapernas räkning ta fram periodiserade kvartalsuppgifter om kommunernas och landstingens externa utgifter, externa inkomster och investeringar på riksnivå.

Nationalräkenskaperna använder dessa uppgifter som underlag till sina

beräkningar av den kvartalsvisa Bruttonationalprodukten (BNP) och
finansiellt sparande för den kommunala sektorn.

Statistiken publicerades för första gången i december 2019.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Tove Lundén
E-post	tove.lunden@scb.se
Telefon	010-479 60 08